

Felvidéki Híradó.

TARSADALMI és KOZMŰVELŐDÉSI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Égész évre 4 ft. Fél évre 2 ft.
Negyed évre 1 ft.

* MEGJELENIK: MINDEN VASÁRNAP *

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatara cimezve **Turóc-Szt.-Mártonba** küldendők.
A hivatalos híradásokat, kéziratosokat **péntekig** kerjük beküldeni.

HIVATALOS HIRDETESEK DÍJA

100 szög 2 ft., uszultl minden megkezdett szék szóval 50 krral több.

Ünnep után.

(R.) A felvidéki hazafias értelmiségé ünnepet ült e hó 10-én; lélekemelő és nagyszabású ünnepet, melynek hatása nem pillanatnyi lesz, hanem az ország egy nevezetes részének történetében érezhető s hazafias szempontból öröndetes nyomokat hagy maga után.

Azok az eszmék, melyek Liptó vármegyében felhangzóttak, bizonyára nem veszték el Rózsahegy városának falai között, hanem viszhangoztak kellenek országszerte.

Amikor az idegen érdekek szolgálatában álló pánszláv, pángermán és dákoromán agitátorok akna munkájának eredménye gyanánt itt is, ott is felült fejt az idegen eszmékörnek meghódított nemzetiség, — érdeklődésünknek teljességével, rokonszenvünk egész odaadásával üdvözöljük a saját érdekében megmozduló hazafias, magyar társadalmat.

Régóta és következetesen annak az eszmenek voltak harcosai, hogy a nemzetiségi agitációkkal szemben nem a politika, hanem a társadalom fegyvereit kell használni, ha eredményre — valódi és maradandó eredményre — akarunk jutni.

Nem értünk ennélfogva egyet az ellenzéki lapok ama tenorjával, mely a kormányt következetesen azzal vádolja, hogy nincs benne erélyesség a nemzetiségekkel szemben, hogy hatalmának kellő érvényesítése

helyett folyton engedményeket tesz, hogy folyton alkudozik.

Mert szerintünk a hatalom merev érvényesítésével inkább rontanánk, mint javítanánk. Mig, ha társadalmi tevékenységünkben csak megközeleltülök annyira leszünk képesek, mint a nemzetiségiek, — minden nyerve van.

És épen mert ezt lapunk hasábjain ismételve kifejtettük, lehetetlen elzárkóznunk amaz öröndetes érzelmekei elöl, melyeket bennünk a rózsahegy közgyűlés felébresztett.

Ott láttuk felső Magyarország tiszt vármegyéjének szellemi intelligenciáját, amint a Rózsahegy város közönsége által a magyar közművelődésnek emelt gymnazium nagyeremében lángoragult Szalavszky Gyula államtitkár, egyesületi elnök lelkes megnyitót beszédén.

Láttuk, hogy a szellemes és mélyen gondolkodó főből kikerült beszéd frenetikus lelkesedésre ragadta a figyelmes hallgatókat s láttuk, hogy felgógunk a F. M. K. E. hivatásáról azonos ama felfogással, mely vörös fonáként hűdötök végig az elnöki megnyitót beszédén.

Társadalmi úton csinálni propagandát a hazafias magyar eszmenek! Használj hasonlóval.

Mert hiszen, aki akarja, láthatja, hogy a tót Maticák, Zsivenák, a német Schulvereinek s a román hasonszörű egyesületek tisztán társadalmi úton érték el azt, hogy politikai tényezőké lettek.

A Národnie Novinik hatása meg sem közelíti amaz egyesületekét, — valamint hogy a hazafias magyar sajtó összes működésénél többet tett a F. M. K. E. a maga társadalmi és kulturális ténykedésével arra, hogy a felvidéken a közszellem ma erősen nemzeties irányú.

És itt lehetetlen elhaglatnunk Szalavszky remek beszédének egyik legkimagaslóbb pontját, melyben kiemeli, hogy midőn a felvidéken a magyar szót, a magyar szellemet terjesztjük, amidőn a nemzetnek teszünk szolgálót, akkor főleg a nem magyar ajkú polgártársak érdekeit istápoljuk.

Aki a fennálló viszonyok között ezt tagadni meri, abban nincs egy szemernyi igaz jóindulat nem magyar ajkú polgártársaink iránt.

A magyar hazafias eszmenek társadalmi úton való terjesztésére igen szerencsés gondolatnak tartjuk a közművelődési egyesületek országos szövetezesét, — olyan módon, mint ahogy a rózsahegy közgyűlés azt magáévá tette; hogy t. i. ezen szövetezés által az alföld gazdag lakosága, melynek ez ideig ügyszólván semmi része nem volt a nemzeties irányú harcban, bevonassék azok sorába, kik anyagi áldozatokkal is járulnak a küzdelem sikeres kivívásához; úgy hogy a gazdag alföld ez által a határszéli magyar nemzeti törekvések istápolására rábíratik.

Hogy a felvidék eme nemzeties törekvése mind szélesebb érdeklő-

dést kelt föl, mutatja Szepes vármegyének az egyesülethez való csatlakozása s az a lelkesedés, melyvel az elnök azon indítványt fogadtatott, hogy Pozsony, Abauj, Gömör, Sáros, Zemplén, Ung, Bereg és Ugocsa vármegyék közönsége hivaltassék föl a csatlakozásra.

Ha e felhívásnak — amint hiszünk — megles a remélt eredménye, akkor az egész felső Magyarország ösztömörült a magyar nemzetieszme szolgálatára.

S ez esetben lehet-e kételkednünk a biztató eredményre?

A közigazgatási bizottság ülése.

Turóc vármegye közigazgatási bizottsága e hó 12-én tartotta meg rendes havi közgyűlését Jush Kálmán főispán úr ó méltósága elnöke alatt a vármegye házában nagy termében.

Az ülés felolvasáról a következőkben adunk a lényegesebbekről ismertetést t. olvasóinknak.

Nehány — nem igen fontos — minisiterai tudomással vétele után felolvasatott Turóc Szentmárton város közönségének a közig. bizottsághoz intézett azon kérelme, hogy engedjék meg nekik — miután a vaddisznok az erdő határan levő földjeikben érzékeny károkat okoznak — ezen dűvadak ellen hajtavadaszatot tartani. Idősb Bulovszky Simon hosszabb beszédben iparkodván kimutatni, hogy a hajtavadaszat a dűvadak pusztításainak nem lehet eléjét

TÁRCA

Levél Szabadkáról.

— A Felvidéki Híradó eredeti tárcaja. —

Mig az ember Turócmezejéki Szabadkára leutazik, a zsufolásg megtelt vasuti kocsiában ugyan csak rendre kerül a szánon-bánon vetktem bűnbánó felsóhajtás egész özőne. A zóna a régi kényelmes utazást egészen felémestette.

Mindazonáltal még szükséges említenem, hogy utazással járó kellemetlenségeimet bőven kárpótlóttak az alföld dűs rónái. A hova az ember néz, mindentűt a pezsgő élet nyilvánulásaí vonjak magunkra a felföldi ember figyelmét. Más nép, más életmód, más szokások itt az uralkodók.

Nekem legelőképpen Szabadkát s ennek népét van módomban megfigyelni s így arról fogok egyet-mást a Híradó olvasó közönségének címeselni.

Sz. kir. Szabadka város az ország harmadik városa, nagyság-, terület-, vagyoni jólét- és gazdasága nézve. Erkölcsei tekintetben is büszkén megállja helyét, de a mi hazafiai éreynét és áldozatkészségét illeti — nem ismerhet el egyetlen egy várost sem maga előtt.

Csak nem régebben, midőn a most már hasznalatban levő törvényeszeki palotának alapkövét letették, Szilagyí Dező igazságügyi miniszter nagylelkűséggel aposztrofálta a város érdemét. Ugy mutatta be e várost az országnak, mint a mely minden tekintetben megállja helyét és betölti misszióját.

Az alföld ezen orsíasának legdrágább kincse a hazafiaság. Pedig laknak itt dámat szá-

mású úgynevezett bunyevácok, kevés számban rákok s tulnyomó többségben magyarok. És az eredet ezen különbözösége dacára a közös káposc teszi a lakosokat testvérekké s ez: a langoló honszeretet. Ez és a trón iránti tantorihatlan hűség képezte a múltban, képezi a jelenben is, de egyszerűs mind a jövőben is az palladiumot, a minek ereje és befolyása alatt megalakult folyton emelkedett, nagyra lett és a kulturális általános fejlődés attributumait megszerzte itt a Duna és Tisza között.

Alig van széles Magyarországban még sok ilyen kedvező helyzetben lévő város, mint Szabadka.

Az indóház ügyszólván az első hazat képezi a város területén. Az a tér, mely egykor a város és az indóház között elterült, ma már palotakkal és gyönyörű angol kertvel van bőltötte.

Körülbelül 20 évvel ezelőt, midőn a pályaudvar helye kitűzetett, némileg a költői oldal lépett előtérbe, t. i. a közelség, a csinosság, a fasorok felállításá s ama fantasmagorikus tervek, melyek majd emeletes házak építésére, majd csinos angolkertnek befásítására vonatkoztak.

És ma már mindez nemcsak megvan, de az indóháznak engedni kell a rohamos fejlődés előtt, s kénytelen kiljebb vonulni.

Két évvel ezelőt forgalmi tekintetben is oly lendület állott be, hogy az indóház az igényeknek már a legkisebb mértékben sem tud megfelelni. Ezen indokok szemelött tartásával kezdenek most hozzá egy megfelelő új állomás építéséhez.

A szabadkai élet oly sajátságos és változatos, hogy annak részletes leírása több helyet találna igénybe venni mint rendelkezésünkre áll, ennélfogva ennek mellőzésé-

vel áttérünk Szabadka gyöngyének a palicsi tónak rövid megemlítésére.

A mintegy 3 ményi kerülettel bíró palicsi tó, Szabadkától vonattal menve 10 percnyi távolságra fekszik. Mint gyógyintézet 1853-ban alapítottott, bár széksős tartamú vizenél fogva már régebben ismeretes volt. Orvosi tapasztalatok szerint jó sikerrel használtatik a tó víze gyógykor, csúsz és mindazon bántalmak ellen, melyek a savós hártiak izgatottsága vagy idült lobos állapotában gyökereznek.

A tó északi partja szépen parkirozott s ettől 15—20 lépéssyre a tóban két csinos fűrdőház áll, egyik a férfiak, másik a nők számára. A fűrdőintézet mintegy 80 hold területű angolpark környézi, mely a sétálni kívánóknak a szabad levegő élvezetere kellemes helyül szolgál úgy szintén a lakhaték előtti sétányok is.

Hogy a szabadkaiak mennyire tudatával bírnak korunk fejlődési processzusának s mennyire tulják élvezni Palicsot, mutatja egyrészt azon körülmény, hogy a jövő évre 250,000 fűrt szándékoznak fordítani modern lakházakra s díszítésre, másrészt mutatja a város látogatottságát.

A rendes szociálofonatokon kívül helyi vonatkozás is közlekednek aponna, melyek zsufolásg telvek fűrdővendégekkel. Különösen ünnepnapokon tömérdék nép árasztja el Palicsot s az idegenek bő alkalom kínálkozik néprajzi ismeretek gyűjtéséhez. Itt látjuk ilyenkor Szabadka intelligenciáján kívül a dűsgazdag polgári osztályt dragánál drágább ruházatban s ékszerrelk gazdagod megzavra.

Lehet, hogy elfogulatlan ember még ténbe is észlelné mint a mit elmondottam én, de azt merem állítani, hogy boldogabb al-

földi ember a felvidéken ez idő szerint nincs mint én vagyok itt az alföldön. Csak egyet ismerék el a felvidék előnyére s ez: levegője s mennyiben a fűrtöt kutak itt még gyérek: víze. De hezegg kárpótolja azt a sok között a gyümölcs és a dinnye.

Ezekután még csak annyit említek meg, hogy ha valaki irigyelne boldogságomat, jöjjön élvezni az alföldre, továbbá, hogy küldjék ide hazafias honfitársaim a felvidéki nemzetiségi sajtóhírosoket egy kis hazaszereetet tanulni. Az alföldi magyarokkal való érintkezés — merem állítani — sok ábrándos főt kijózanítana, azután meg lenne mit aprítani a tejebe s a hivatásbéli szerepet sutba lehetne dobni.

Fehér

Az állatok zenezeréke.

Nem egy, két alkalommal volt már vita tárgya a kérdés eldöntése, vajjon az állatok birnak-e zenezerékkel és sokan tagadtak annak lehetőségét, sőt a természetűdösök által a mult évben Westfalában megtartott tudományos értekezleten a tudósok legnagyobb része a mellett nyilatkozott, hogy az állatoknak zenezeréke nincs, vagy ha van is, az csak igen jelentéktelen, mindazonáltal a tapasztalat egészen ellenkezőt bizonyít és ez esetben is, mint már nem egyszer történt, a mindennapi tapasztalat megcafolja a tudomány százaz állításait, tagadasait.

Eltelkintve azon ókorú mesétől, mely azt monlja, hogy Orfeus az ó éneke és zenéjével oly benyomást tett az állatokra, hogy nemcsak a szárazföldiek, hanem a viziek is, sőt a halak maguk kénytelenek voltak

Géza kir. tanfelügyelő uraknak. Az ók kitarló erre való hatása nélkül nem mondjuk: soha, de egyhamar bizony nem lett volna külön saját épülete az állami iskolának Turóc-Szt.-Mártonban. Most már tehát meg lesz, hálalstennek; nemcsak a város díszére, hanem az összes állami tanintézeteknek is határozott előnyére. Öszinten és melegen kívánjuk, hogy az új díszépületben az iskola társadalmi és hazafias kulturális hatása fokozott legyen. Adjon Isten sok szerencsét az új épülethez!

Kinevezés. Bartha Dénes zónváraljai képezési segédtanár eltávolozásával megüresedett segédtanári állásra a vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministerium 1891. évi 31018. sz. a. kelt rendeletével Zsigány Pált nevezte ki; aki is állását a jövő szeptember hónap foglálja el.

Új állami iskola Turóchan. A vrieói állami iskola gondnoksága indokolt folyamodást adott be az iránt, hogy az ottani leánynevezdek elhanyagolt nevelésének javíthatása céljából Vriecon állami leányiskola nyitassék, hogy a sommi nevelésben nem részesülő leányok legalább a leglégszükségesebb tudnivalókat elsajátíthassák. Örömmel üdvözöljük a tevékeny gondnokságot s óhajljuk, hogy kérelmek hely adassék.

Kitüntetés. A vallás és közoktatásügyi m. kir. ministerium a turóc szent mártóni állami polgári és közepkereskedelmi iskola tanestületének az évben is elismerését nyilvánította sikeres működésért az érettségi vizsga alkalmából ismételtén szívesen gratulálunk a ritka, de megérdemelt kitüntetéshez.

Szalavszky Gyula Liptó-Szent-Miklósról a F. M. K. E. Rózsahegyen tartott közgyűlésen megnyitott beszédében így nyilatkozott: Azon nemes verseny, mely a két város közt egy év óta folyik, előttem minden részletben ismeretes és épen ezen verseny szőlő Liptó-Szt.-Miklós hazafisága mellett. Ez oly harc volt, melyben legyőzött fél nyeres, mert Rózsahegy diésőségében osztozódik Szt. Miklós város is, mert köznevelésük mellett Rózsahegy nem volna képes ilyen fogadásban résztvenni az egyesület. Tudom, hogy ep úgy Rózsahegyen mint L. Szt. Miklósban egyes elemek nemzetellenes tendenciákkal foglalkozva a magyar államnezet ellen törek. A tegnapi és a mai nap tapasztalásai után azonban, ha voltak aggályaink eloszítottak. A fogadtatást illetőleg, kénytelen vagyok megjegyezni, miszerint az ügy szemelyemet mint az egyesületet, valamint annak vendégeit is várakozásunkkal foglalták; meg vagyok azonban győződve, hogy ha az egyesület L. Szt. Miklósban tartja vala a közgyűlést, a fogadtatás meg sokkal nagyobb lett volna, — a mi különben természetes, mert Liptó-Szt. Miklós nemcsak a megye központja hanem a kormányelőadásnak iparnak kereskedelemnek győpontja. Ezt mondta az államtitkár a mala tisztelgo liptószentmiklósi küldöttségnek is melyet Steiner Manó bíró vezetett.

Szülő Géza kir. tanácsos, Turóc varmegye kir. tanfelügyelője családjal együtt Pozsonyvarmegyébe utazott rokonat látogatásra véget.

Dij kuglizás lesz ma a vasuti magánkuglizón; úgy tudjuk, hogy megint sok értékes tárgy lesz a verseny győztesének jutalma gyómant kihalva. Úgy gondoljuk hogy jó mulatságot nem kell kívánnunk.

Értevény vesztőség erte lapunk felelos szerkesztőjét aug. 12. ére virradóra; melynek kellő méltánylasahoz előzőleg el kell mondanunk, hogy nemes Turóc Szentmárton városában — az iletekese körök kellő ereilyessége következtében — hure hamma szasa a heti piarcnak; hanem ha valaki élelaskamraját el akarja látni elemi szerrel udvarát baromfalv, olyan draga pénzben kénytelen mindent bevasarolni, amint a falusi kofa urhölgyeknek adni méltóztatik. Ilyen körülmények között rengeteg husag kell ahoz hogy valaki telt baromfalvral akarjon dícsereket s méltan felhívja maga ellen a sors minden haragját, lapunk

szerkesztőjének is meg volt az a hiúsága, hogy, mire collegai megerkeznek, kisebb-nagyobb cserekek és nemes fajú tyúkok egész sorével hívalkohassék. Utól is érte a nemzis. E hó 12. ére virradóra valamelyes keltábu görény baromfi udvarra 12 ére n e n e g y díszpéldányt szikkasztotta el, esinalván magának a kárvalótt rovására magnum áldomást. Az értevény vesztőség napja óta nem láttuk szerkesztőnket, de azt mondják, annyira szívére vette a sors eme kegyetlen csapását, hogy szemel könybe labbadnak, ha csirkét találnak elé akar rántott, akár paprikás alakban. Fogadjá ószinte részvételünk!

A király Galgóccon. Nyitvarmegye törvényhatósága e hó 8-án rendkívüli közgyűlést tartott, melynek főtárgya az volt, hogy a király a szept. 9-én kezdődő hadgyakorlatot alkalmával Nyitvarmegyében: Galgóccon fog több napig időzni. A törvényhatóság a fogadási ünnepekkel előkészítésére 50 tagu rendező bizottságot választott s elhatározta, hogy 200 tagu küldöttség fogja tolmácsolni a király előtt a megye állomását. A fogadás igen impozáns lesz, bár némileg korlátozza a pompát a királynak az a kívánsága, hogy nem óhajt tulságosan sok tisztelgőt fogadni s így már a szomszédos megyék küldöttségeit sem fogadják. A király Galgóccon tudvalevőleg az Erdődy-kastélyban fog lakni. A ósi várkastély, melyet most fejedelmi pompával rendeznek be, festői szép helyen fekszik; végül látni ablakából az egész Vág völgyet.

Vervad Uj-Szent-Annán. Uj-Szent-Annán a tiszta-eszlarhoz hasonló vervad-eset merült föl, mely Aradon is óriási szenzációnk kelt. A faluban úgy beszélék, hogy Löwenstein Adolf sakter és neje az udvaron időztek, midőn benyitott hozzájuk Baumann Julia dnynearus leány. Megkérték, hogy hozzon számukra a padásról tízre való kukoricitörzst. Később utanna menek. A szomszédok hallották a leány jajgatását s látták, a mint remült sikoltozással rohant le a padásról. »Meg akartak ónti le káltozta folytatn. — Az alsipani hivatalhoz ma egész nap nem jött jelentés. Este távirati kérdésre jött Kadebe vilagos főszolgabírótól következő távirat: »Gyilkosság nem követeltet, a kísérlettel Löwenstein gyanusztatik, a vizsgálat folyamában.« Beszélék, hogy a leányt a sakterné megverte s ezért boszúbol kóhoita a vervadot. — Az aradi hitközég táviratozott Rosenberg főrabbinak Emsbe, hogy az uj-szentannai eset miatt azonnal hazaterjen, Simandi rabbit szintén behívják a vervad megoafolására.

Az időjárás megemberelte magát e héten; ha nem is igen meleg, de legalább esőnélküli verőfenyes napok voltak, úgy, hogy az elmaradt hordást bátran lehetett eszközölni. Ez ót-hat napi szarazság a krumplinak is nagyon használt, mert már rohadni kezdett a sok esőből.

Német kiállítás Londonban. A horgony képzitőszekrényéről előnyösen ismert bécsi cég: Richter F. Ad. és Tsa a londoni német kiállításon az ó horgony képzitőszekrényével a legmagasabb kitüntetés, az I. osztályú elismerő okmányt nyerte.

Nyilatkozat. Tisztelet Szerkesztő ur! A »Peivideki Nemzetör« t. szerkesztője, a F. M. K. E. nek a tiszta hazafias szellemű Rózsahegy városnak vendégszerető köreiben imént megtartott közgyűlése alatt ismételen kijelenté, hogy hetiközönyének, e lapokban f. hó 2-án szobakerült 20-iki szama épen nem akarta a katholicizmust, ennek apostoli lelkületi fopaszorait és Klerusát megsejtenni. — Mit midőn, a bizalmas megkeresésre kész örömmel hozok nyilvánosságra, hazafias üdvözlettel vagyok Rózsahegy, 1891. augusztus 11. Dr. Csász. Imre.

Dohányzó királynek. A Figaro egyik pletyká a másik után bocsátja világgá. Legutóbbi számban a dohányzó királynek emelt fel, kik között szerinte első helyet foglalja el Magyarország királyncja. A Figaro szerint a királynak egész nap dohányzik és 30—40 cigarettát szí el. Az orosz cárné titokban és csak teli kertjében épült boudoirjában, áldoz e szenvedélynek. Az olasz

királyné nagyszerű cigarettázó, valamint a spanyol királyné is, de mindketten csak akkor cigarettáznak, ha egyedül vannak. A spanyol királyné állitóltag az Egyiptomi cigarettákat kedveli. Az előzőtt Natalia egész készlettel hord magával különböző cigarettákból.

Nincs cserepes tanyám. Alig van ez idő szerint népszerűbb nóta; újak tarthatná az ember, pedig ugyan elég régi; legalább a »szövege, mint Farkas Sándor (Szentés) az »Etographiában« közli, közel hetven éves. A refrénben említett »igazi betyár« Fejér I. szentesi betyárvezér (1826). A népdal Farkas közlése szerint így hangzik:

Nincs cserepes tanyám, sem csüröm sem gatyám nekem.

Fődből a nyoszolyám Nem kulónb a párnám nekem.

Az iccaka a pártfogóm, zapor mossa a takaróm fehérre.

Még is ezer pengő kitűzve fejemre.

Az igazi betyár mégsem kerül közre mindjár.

A szicíliai nők boszúja. Olaszországban az újabb időben a borotva ugyanoly szerepet játszik, mint Franciaországban a vitriol. Ha egy asszonyt elhagyja a szeretője, borotvával megy neki a hütlennék úgy, hogy egész életében megemlegeti. Ilyen történetet esett meg most Messinában. Egy munkás megunta azt a viszonyt, melyek évek hozsu során tartott fenn egy özevgy asszonnyal. Az elhagyott szerető falkesterkedvesét, de sem a könyei, sem köznyergesei nem tudták megindítani a férfi szívet. Az asszonyban erre föltort a forró oltás vér és borotvával mély vágást ejtett szeretője arcán. Az olasz törvényeszek nem sokat törődnek az ilyen esetekkel, mert a vége rendszeren az, hogy a megbélyegzett bűnbánóan tör vissza az elhagyott kedveshez, ki újra kegyeibe fogadja őt.

Süketeknek. Egy személy, ki egy közönséges szer által 23 éves süketéssé az fülzöngésből gyozott ki, készséggel szolgál azon szer leírásával mindenkinek, ki hozzá fordul. Cim: NICHOLSON H. J., Wien XI

Tanúgy.

Értesítés.

A turóc-szentmártoni állami tanintézetben a beiratások szeptemberhó 1-én, a rendes tanítások pedig szeptember hó 9-én veszik kezdetüket.

A polgári fiú- és leányiskola I. osztályába oly tanulókat vétnek fel: 1) kik életök 9-ik évét betöltötték; 2) kik az elemi iskola IV. osztályt sikkerrel elvégzték; 3) kik a magyar nyelvet annyira bírják, hogy az e nyelven tartott tanításokat megérthetik. Tanf. 50 fr. beiratási és könyvtáridj: 1 frt. 50 kr.

A közepkereskedelmi iskola I. osztályába oly tanulókat vétnek fel, kik a gymnasium, real- vagy polgári iskola IV. osztályt legalább elégséges eredménnyel bevégeztek és ezt bizonyítványai igazolják. Tanf. 8 frt. beiratási és könyvtáridj: 4 frt. A turóc-szentmártoni áll. közepkereskedelmi iskola tanuló az egyevi önkéntességi jogot is élvezik. Vagytonlat szülő gyermekei a tandíj alól felmentettek, a polgári és közepkereskedelmi iskolában tandíjmentességre azonban csakis oly tanulóknak lehet kiltatása, ki jó magaviselet mellett az előző tanévről legalább jó, azaz oly bizonyítványt bír, melyben — a széprást, éneket és testgyakorlatot nem számítva — egy-nél több elégséges nem foglaltatik. A tandíjmentességet szülő kérvény a nagyméltósága vallás- és közoktatási m. kir. miniszterre címzeve mindjárt a beírás alkalmával az igazgatónak nyújtanat be. A kérvényt az előző tanévről szóló iskolai-, valamint egy évvel nem régebbe keletű szegénységi bizonyítvánnyal kell

felszerelni. A kérvény és mellékletei bélyegmentesek; tanítók, tanárok, valamint állami tisztviselők a szegénységi bizonyítvány csatolásat mellőzhetik, e helyett a kérvényt szabályszerű bélyeggel kell ellátniok.

Szegénysorsú közepkereskedelmi és polgári fiúiskola tanulóik évi 4 frtet artumneumban élelmezést (habó, vacsora) nyervehetnek

Az elemi fiú- és leányiskolában a tan- és beiratási díj: 4 frt 50 kr.

A kisdíjodóvóban a tan- és beiratási díj: 4 frt 50 kr.

A felvételle minden tanuló személyesen és atyja, vagy anyja, esetleg gyermeje, vagy azoknak külön megbízottja kíséretében tartozik az igazgatóságnál jelentkezni. Ez alkalommal be kell mutatni az iskolai s az újraoltási bizonyítványt, s be kell fizetni legalább a tandíj felét

A tanulóik észiserői elhelyezéséről szívesen gondoskodik az igazgatóság, egyáltalán felvélni megkeresésekre készséggel nyújt felvilágosítást. A felvételeket, valamint a turóc-szentmártoni állami iskolákat illetőleg kimerítő utbaigazítást ez iskolák 1889 1890 tanévi értesítője, mely kivanatra bérmentve megküldeték.

A felvételi és javító vizsgálatokat szeptemberhó 4- és 5-én fognak megtartatni. Az összes állami iskolákba való beiratások a polgári fiúiskola tanácsterében délelőtt 9—12-ig, délután 3—5-ig történekek.

Turóc-Szent-Mártonban, 1891. évi augusztushó 10-én.

Boldis Ignac, igazgató.

Közgazdaság.

A beszercebányai kereskedelmi és iparkamara közlései.

Kereskedési szerződésünk Egyptommal. Az Egyptom és Belgium között 1891. évi június hó 24-én létrejött és 1892. évi január hó 1-én hatályba lépő kereskedelmi szerződés II. cikkében, az Egyptommal fennálló kereskedelmi szerződésünk (1890. X. L. I. t. cz.) ugyancsak 17. cikkében felsorolt árukon kívül még a következő aruk u. m. fayence, ablaküveg gyertya és festőanyagok vannak olyanokul megnevezve, melyek az Egyptomban való bevitelnél 10 százaléknál magasabb vámdíjokat nem vehetők alá.

Mintán ezen áruk az Egyptommal fennálló kereskedelmi szerződésünk 17-ik cikke értelmében annak idején tölünk is ugyanazon feltételek mellett lesznék Egyptomban bevihetők, mint Belumból, erről az érdekeltek körök értesítetnek.

Házalási tilalom Gyöngyösön. A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter úr Gyöngyösr. r. I. városnak 1890. évi december hó 23-án tartott képviselő testületi közgyűlésben 342/XXXII. sz. a megállapított szabályrendeletét, melyáltal a házaló kereskedés a nevezett város területén a fennálló házalási szabályok 17. §-ában s az ezen §-t ki egészítő későbbi rendeletekben bizonyos vidékek lakoinak biztosított jogok épségben tartása mellett tiltottat: a fenti szám és kelet alatt jóhagyta.

Felelős szerkesztő: Róvasz Lajos. Társszerkesztő: Fehér János.

Nyilttér.

Farbige Seldenstoffe von 60 kr. bis fl. 7.65 per Meter — glatt gemustert ca 2500 versch. Farben und Dessins) (— vers. roben- und stückweise Porto- und Zöllreise das Fabrik-Depôt G. Henneberg (K. u. K. Hoflieferant) Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legelősebb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS“

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatosága kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az »Egyetértés«-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legreálisabb s e mellett tárgyilagos híj tudósítást egyedül az »Egyetértés« közöl. **Gazdasági rovata** elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s **Gazdaközönség** nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az »Egyetértés« kereskedelmi s tözségi tudósításainak löségével s alaposágával ma már nem versenyezhet más lap. A **kereskedő, iparos s a mezőgazda** megtalálja mindazt az »Egyetértés«-ben, amire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárcájában, anynyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem. Két három regényt közül egyszerre, úgy hogy egy év alatt 30—40 kötetni regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarsággal fordításban kapnak az »Egyetértés« olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az »Egyetértésre«, melynek előfizetési ára egy óra 1 frt 80 kr., 1/2 évre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési penzek az »Egyetértés« kiadóhivatalába küldendők. Mutatványzamat a kiadóhivatal kivanatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

Pályázat.

A ruttkai ágost. hitv. ev. filiális hitközség okleveles tanítót keres, ki a tót, magyar és német nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja.

Fizetése: Késpénzben: 300 frt. minden gyermek után egy fuvar tűzifa vagy a kinek érdeje nincsen 1 frt az iskolába járók száma 60—70. azon fából a tanterem is fűtendő. Két szobából álló esinos lakás. konyha, kamra és az iskolai épület mellett lévő istálló és faszín, egy nagy gyümölcsös és egy kisebb zöldséges kert.

Egy sikeres próbáúv után az illető tanító véglegesen meg fog választatni.

Polyamodványok a záturossai ágost. hitv. ev. egyház előjáróságához (posta Turóc sv. Márton) küldendők.

Ruttkán 1891 évi Julius hó 26 kan.

Az iskolaszék

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

EGY FIU,

ki helyesen tud írni és olvasni

TANONCZUL

felvétetik a turóc-zst.-mártoni magyar nyomdában.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Prämirt mit dem Staats-Preis.

Prämirt mit der goldenen Medaille.

TESCHNER THONÖFEN

Mit Beginn der Saison erlaube ich mir mein reich assortirtes Lager von Thonöfen aller Arten in Glasuren und Formen etc. aus guten, festen Material und in geschmackvollster Ausstattung bestens zu empfehlen.

Durch meine langjährige Praxis und Erfahrungen als Fachmann bin ich in der Lage mit den neusten Heizsystemen (auch eigene Kombination) dienen zu können, die durch wenig Heizmaterial eine schnelle und anhaltend lange Wärme geben und sich durch deren billige Herstellung gleich den kostspieligsten Heizsystemen bewahren.

Zeichnungen und Preiscourante franco und gratis.
Geneigten Aufträgen entgegensehend, zeichnet sich

hochachtungsvoll

Benno Heybach

Thonöfenfabrikant

Teschen öst. Schlesien.

Egyszeri kísérlet mindenkit meg fog győzni, hogy

valóban a legjobb irtószer minden rovar ellen

Ezen kiváló szer meglepő erővel és gyorsasággal pusztít el minden kártékony rovar.

Legcélszerűbb a Zacherlin-féle takarékoskodóval beporozni.

A Zacherlint semmiféle más rovarporral összehasonlítani nem szabad, a Zacherlin egy különlegesség, mely sehol és soha másként el nem árusítottik, mint

lepecsételt üvegekben Zacherl J. névvel.

A ki Zacherlint kér és papírsomagban vagy skatulyába kap valamiféle port, s azt elfogadja, biztosan megcsalott.

VALÓDI KAPHATÓ:

Turóc-Szt.-Mártonban: Soltesz L. Fábry J. zsef. Gr. ber M. és fia — L. Szt.-Miklós: Palka Péter — Mosoc: Perl Janos fia. — Ruttká: Schulz Adolf, Gaal Emil. — Zsolna: Paradovszky Rob. Wadapfel I. i. Tordy L. Meizer, A., Hecht M. — Tót-Próna: Skala: G. Tinko György. — Turóc-Turán: Messinger H.

A turóc-zst.-mártoni „MAGYAR NYOMDA“

kiadásában megjelent:

A magyar középosztály házi nevelése napjainkban.

Irtá: Révész Lajos

ARA 80 KR.

Kapható a Magyar Nyomdában